

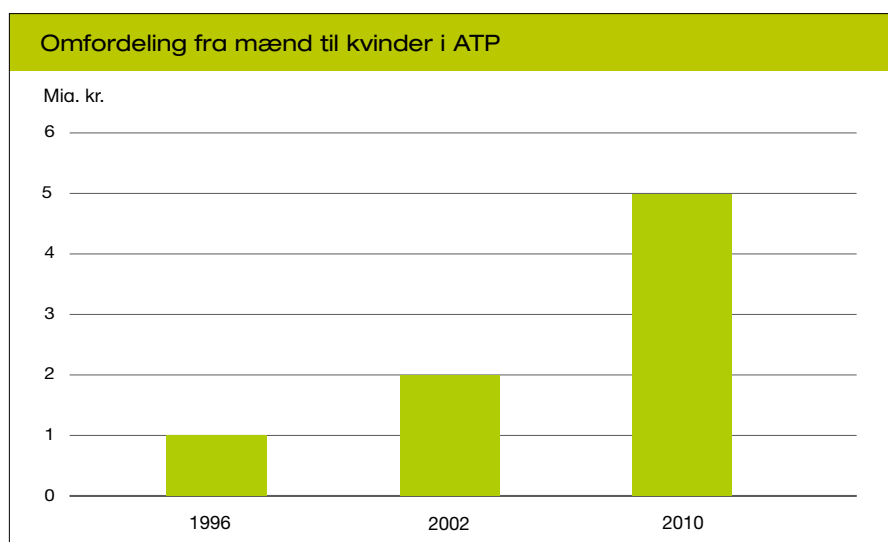
Fem milliarder pensionskroner optjent af mænd går til kvinders pension

Kvinder skulle betale 25 pct. mere i ATP, hvis de skulle betale for deres længere levetid.

I alt fem milliarder kroner vil de kommende år blive flyttet fra én gruppe ATP-pensionister til en anden. Pengene er opsparret af mænd gennem et langt arbejdsliv, men det er alligevel kvinder, der får dem udbetalt som pension.

En ny opgørelse fra ATP viser, at de nuværende 400.000 kvindelige pensionister har udsigt til at få udbetalt i alt 42 mia. kr. i ATP i resten af deres levetid. At de har så mange penge til rådighed skyldes, at mænd og kvinder optjener pensionsrettigheder sammen i ATP. Var kvinderne alene, ville værdien af deres pensionsopsparing udgøre 37 mia. kr. Kvinderne får altså 5 mia. kr. ekstra, alene fordi de deler pensionskasse med mændene.

Forklaringen er, at en 65-årig kvinde har udsigt til at leve betydeligt længere end mændene i samme aldersgruppe. Fire år i gennemsnit. Dette forhold bliver der ikke taget hensyn til, når pengene bliver udbetalt. Selvom den 65-årige mand har udsigt til en kortere pensionstilværelse, så vil hans årlige udbetaling være den samme som kvindens. Og når han

Omfordelingen af pensionskroner fra mænd til kvinder stiger voldsomt i disse år. Forklaringen er især, at kvindernes ATP-pensioner bliver større og større.

Note: Figuren viser, hvor meget der forventes flyttet fra mænd til kvinder i resten af levetiden for årets bestand af pensionister. Pengene hensættes og flytningen sker senere – nemlig når mændene rent faktisk dør og kvinderne lever videre.
Kilde: ATP

dør, vil kvinden få udbetalt sin pension fire år mere.

Små 100.000 kr. ekstra

For den enkelte kvindelige pensionist er der ikke tale om småpenge. Hvis et 65-årigt par begge gennem et arbejdsliv har optjent maksimal ATP-pension, vil hun – som gennemsnit betragtet – få udbetalt knap 100.000 kr. mere end ham. I alt vil en 65-årig kvinde i gennemsnit få

udbetalt 537.000 kr., mens manden kun kan regne med 440.000 kr.

Hvis ikke de havde delt pensionskasse, ville det få konsekvenser for både ham og hende. Han ville have udsigt til at få 9 pct. mere, altså 26.600 kr. om året i stedet for 24.200 kr. Modsat for hende: Hvis ATP alene havde kvinder som medlemmer, ville hendes årlige pension falde fra de 24.200 kr. til 21.100 kr. ▶

► CEPOS: Urimeligt

Denne overflytning af pensionsrettigheder fra en gruppe til en anden, er hverken sund eller retfærdig, mener cheføkonom Mads Lundby Hansen fra den liberale tænketank CEPOS.

»Livsvarige pensioner er gode. Blandt andet fordi borgerne forsørger sig selv, og dermed belaster man ikke skatteyderne så meget. Men der er ingen grund til at omfordele og begunstige til fordel for kvinder. Kvinderne har fornøjelsen af at leve længere. Hvis kvinderne samtidig vil have fornøjelsen af samme årlige pensionsudbetaling som mændene, der lever kortere, så må kvinderne spare mere op. Man må betale for det man får. Det er et godt og sundt princip,« siger Mads Lundby Hansen.

Mads Lundby Hansen går altså ikke ind for det såkaldte unisexprincip, der netop betyder, at mænd og kvinder år for år skal behandles ens, til trods for forskel i levealder. Et princip som ATP har anvendt siden 1964.

Dennis Kristensen, formand for FOA's 200.000 medlemmer, hvoraf 88 pct. er kvinder, er uenig.

»Jeg ville opleve det som uretfærdigt, hvis kvinder fik en mindre årlig udbetaling end mænd. Unisex-princippet fjerner noget af den skævhed, der er mellem kønnene i forhold til pensionsopsparing. Kvinder har ofte en lavere pension end mænd, blandt andet fordi de tjener min-

97.000 kr. ekstra i ATP-pension til kvinder

2010. Beløb afrundet til hele hundrede	Mand 65 år	Kvinde 65 år
Indbetalt til ATP i alt	67.900	67.900
Forventet restlevetid	18,2	22,2
Årlig pension ved pensionering som 65-årig	24.200	24.200
Samlet forventet udbetaling	440.440	537.240

Til trods for, at en 65-årig mand og kvinde har indbetalt præcis det samme til ATP, står kvinden til at få knap 100.000 kr. ekstra i pension, fordi hun – i gennemsnit – lever længere end manden.

Note: Opgørelsen viser den forventede samlede nominelle pensionsudbetaling til mænd og kvinder, som fylder 65 år i 2010 og som har optjent fuld ATP-pension.

dre og har flere fraværsperioder i løbet af arbejdslivet. Ideen med unisex-princippet var netop at prøve af få dækket noget af denne forskel. Det er det samme, som vi kender fra folkepensionen,« siger Dennis Kristensen.

25 pct. forskel i ATP

Mænd og kvinder, som har fulgtes ad på arbejdsmarkedet og har indbetalt det samme til ATP, får også den samme pension fra ATP, uanset hvor længe de lever. Sådan har det været lige siden ATP blev skabt, og unisex-princippet er i dag lovpligtigt også for andre kollektive pensionsordninger. Den lige pension for mænd og kvinder er politisk bestemt.

Ifølge Chresten Dengsøe, matematisk direktør hos ATP, er unisex-princippet en stor fordel for kvinderne: »Hvis mænd og kvinder ikke delte uvisheden om, hvor længe de lever, ville det i ATP betyde, at kvinderne skulle betale 25 pct. mere end mændene for at opnå samme pension. I den situation ville vi stå over for

et dilemma – i forhold til ATP såvel som andre kollektive pensionsordninger: Hvis vi ikke ville acceptere levetidsbestemte forskelle i pensionerne mellem kønne, ville vi være nødt til at indføre højere pensionsbidrag for kvinder – f.eks. via overenskomsterne. Alternativet ville være blot at acceptere forskellene og overlade det til den enkelte kvinde selv at finansiere det længere liv – for eksempel ved at spare mere op til pension på egen hånd.«

Unisex-princippet

Pensionsoptjening i kollektive pensionsordninger skal foregå på et unisex-grundlag. Det betyder, at mænds og kvinders pension beregnes på et og samme grundlag uanset, at kvinder i gennemsnit lever længere. Reglen gælder såvel ATP, som alle arbejdsmarkeds- og virksomhedspensioner. Unisex-princippet blev vedtaget af et enigt Folketing i 1998.